

Dicționar de termeni medicali

Pentru asigurările suplimentare în caz de diagnosticare cu o afecțiune gravă sau cancer

Știm că în text și în condițiile contractuale sunt mulți termeni medicali mai greu de înțeles pentru un nespecialist. Tocmai de aceea vă venim în ajutor cu acest dicționar al asigurărilor în caz de diagnosticare cu o afecțiune gravă sau în caz de diagnosticare cu cancer.

Și chiar dacă ne-am străduit să vă dăm informații cât mai complete și clare, cu siguranță mai sunt încă multe detalii pe care vreți să le lămuriți cu consultantul dumneavoastră.

Accidentul vascular cerebral apare atunci când un vas care furnizează sânge la nivelul unei zone a creierului se sparge sau este blocat de un cheag sangvin. În acest caz, celulele nervoase din acea zonă sunt afectate și pot muri în câteva ore. Ca rezultat, partea corpului care este controlată de zona afectată a creierului nu mai poate funcționa în condiții normale.

Acuitatea vizuală înseamnă capacitatea percepției vizuale, adică gradul în care o persoană poate distinge detaliile fine. Acuitatea vizuală se stabilește pe baza unor scale, acuitatea vizuală normală fiind 1.

ALT, AST, GGT sau aminotransferazele sunt cel mai frecvent dozate enzime prezente la nivelul celulelor hepatice și sunt responsabile de accelerarea reacțiilor chimice din organism. Dacă există anumite tulburări ale ficatului, acestea sunt eliberate în circulația sangvină. Creșterea nivelului acestora reprezintă o afectare a ficatului ce nu trebuie lăsată neinvestigată.

Anemia aplastică este cauzată de o scădere a numărului tuturor tipurilor de celule sanguine produse de măduva osoasă.

Aneurismul aortei reprezintă o dilatare patologică a unui segment al aortei, cu tendința de expansiune și ruptură.

Anticorpii sau proteinele denumite „imunoglobuline” sunt secretate de limfocitele de tip B și se găsesc în fluidele corpului. În mod normal, aceste proteine reacționează în prezența antigenelor sau a microorganismelor care îmbolnăvesc (virusuri, bacterii, paraziți sau toxine).

Anticorpi anti nucleari (AAN). Acest test este utilizat pentru a ajuta la evaluarea unei persoane pentru tulburări autoimune, care afectează multe țesuturi și organe.

Aorta este cea mai mare arteră din corpul nostru, care pompează sângele încărcat cu oxigen de la inimă spre celelalte organe ale corpului. De la interior la exterior aorta este compusă din trei tunici (straturi): intima - stratul cel mai profund, subțire și ușor de traumatizat, media - responsabil de rezistența aortei, format din țesut elastic și adventicea, care este formată din colagen.

Ascita este tot o consecință a insuficienței hepatice ce constă în creșterea în volum a abdomenului prin acumularea de lichid.

Bilirubina este produsă de distrugerea celulelor roșii la nivelul ficatului. Este, apoi, eliberată sub formă de bilă în fecale. Un nivel crescut al bilirubinei semnalează o disfuncție a ficatului.

Biopsia este o mostră de țesut prelevată de la nivelul unui organ în vederea examinării microscopice. Se efectuează biopsii în foarte multe afecțiuni, nu numai în cancer, însă în cazul acesteia, biopsia se va efectua prin prelevarea unei porțiuni de țesut de la nivelul tumorii. În alte patologii în care apar modificări anormale sau creșteri de mase tumorale se efectuează biopsie tot la nivelul zonei modificate. De exemplu, se efectuează biopsii hepatice pentru a pune în evidență prezența hepatitei. După biopsie, mostra de țesut este trimisă către laboratorul de

anatomopatologie în vederea examinării microscopice a acestora.

Boala Alzheimer este o afecțiune neurologică care determină moartea unor celule de la nivelul creierului, având drept consecință pierderile de memorie și declinul cognitiv.

Boala autoimună apare atunci când sistemul imunitar începe să atace propriile organe, țesuturi și celule ale organismului.

Boala Crohn este o inflamație cronică, de origine necunoscută, care poate afecta orice porțiune a sistemului digestiv, de la cavitatea bucală până la anus, însă are predilecție pentru porțiunea terminală a intestinului subțire (ileon) și intestinului gros (colon). Boala Crohn afectează straturile profunde ale tubului digestiv, cauzând ulceratii la acest nivel.

Bronhopneumopatia cronică obstructivă este o afecțiune severă care determină progresiv incapacitatea de a respira, ca urmare a expunerii la particule nocive sau la gaze.

Bypass-ul coronarian este o intervenție de revascularizare cu secționarea sternului, folosită pentru a îmbunătăți fluxul sanguin al inimii la pacienții cu afecțiuni severe ale arterelor coronare.

Cancerul reprezintă un grup de aproape 200 de boli ce afectează diferite părți ale corpului. Toate au o caracteristică comună, înmulțirea și răspândirea necontrolată a unor celule anormale care invadează țesuturile și organele sănătoase. Cancerul este denumit după țesutul sau organul unde s-a declanșat:

- cancerele care își au originea în celulele epiteliale, care intră în alcătuirea pielii și mucoaselor se numesc carcinoame;
- cancerele care își au originea în celulele țesutului conjunctiv, care intră în alcătuirea oaselor, cartilajelor, mușchilor etc. se numesc sarcoame;
- leucemia este un cancer al celulelor sângelui, care sunt produse în măduva osoasă.
- limfoamele sunt cancer care încep în sistemul limfatic, o rețea de vase și glande care ajută la lupta împotriva infecțiilor.

Carcinom primar/ Tumora primara.

Carcinomul, ca orice tumoră malignă apare ca urmare a diviziunii necontrolate a celulelor, determinând apariția unei mase tumorale. Aceste celule de la care pornește diviziunea necontrolată au denumirea de celule primare și ele formează tumora primară. Dintre celulele primare ce formează tumora se pot desprinde celule care pot intra în circulație însămânțând alte zone, dând naștere unor tumori secundare, numite metastaze. Celulele tumorilor metastatice păstrează tipul celulelor primare din tumorile de proveniență. De exemplu în tumorile maligne ale colonului pot apare metastaze în special în ficat. Aceste tumori metastatice hepatice trebuie diferențiate clar de tumorile primare hepatice, situație în care atitudinea terapeutică diferă. Diferențele trebuie făcute chiar între tumori cu punct de plecare din același organ deoarece există diferențe de prognostic și tratament de la o formă la alta. Pentru această diferențiere se vor face teste imunohistochimice ce vor

permite stabilirea exactă a tipului de cancer în scopul abordării terapeutice optime.

Cardiomiopatiile reprezintă afecțiuni primare ale mușchiului inimii (miocardului) caracterizate prin anomalii structurale și funcționale.

Cateterizarea vasculară este un procedeu care constă în introducerea unui dispozitiv medical într-un vas de sânge în scop exploratoriu.

Colita ulcerativă este o boală inflamatorie cronică a colonului și rectului, de natura autoimună.

Colonul reprezintă intestinul gros.

CK-MB. Creatinkinaza (CK) este o enzimă ce se găsește în concentrații crescute în miocard și mușchii scheletici și, în concentrații mult mai mici, la nivelul creierului. CK-MB este fracțiunea miocardică a creatinkinazei asociată cu infarctul miocardic. Este utilă pentru a estima mărimea zonei de necroză.

Declinul cognitiv este marcat de pierderea memoriei de scurtă durată, întârziere în accesarea datelor memorate, pierderea atenției susținute și a îndemnării percepției motorii, pierderea capacității de adaptare și dezorientarea în medii cunoscute.

Demielinizarea reprezintă distrugerea mielinei – o substanță aflată în materia albă care izolează terminațiile nervilor și ajută nervii să primească și să interpreteze cu viteză maximă mesajul venit de la nivelul creierului. Când terminația nervoasă pierde această

substanță nu mai poate funcționa corespunzător.

Dializa este una dintre metodele de tratament utilizate în stadiile finale ale bolilor cronice de rinichi și are rolul de a ajuta la eliminarea reziduurilor și fluidelor pe care rinichii nu sunt capabili să le elimine singuri, având totodată rolul de a menține un echilibru în organism.

Diagnosticul de certitudine reprezintă stabilirea unui diagnostic exact pe baza unor investigații de specialitate.

Disecția aortică este o despicătură a tunicii medii a aortei.

Dispnee - respirație greoaie și scurtă, datorată lipsei de aer percepută de pacient.

Dopamina este un mediator chimic prin intermediul căruia celulele nervoase controlează mișcările corpului.

Ecografia Doppler este o tehnică de examinare cu ajutorul ultrasunetelor, care poate determina valoarea tensiunii portale și poate confirma prezența lichidului de ascită.

Ecocardiografia este tehnica de examinare a inimii cu ajutorul ultrasunetelor, ce permite studierea dimensiunilor și performanțelor funcționale ale structurilor cardiace.

Encefalita este afecțiunea ce constă în inflamația severă a substanței cerebrale (emisfere cerebrale, cerebel).

Enzimele miocardice sau enzimele cardiace sunt regăsite în condiții normale la interiorul celulelor cardiace și sunt

indispensabile funcționării acestora. În condițiile în care celulele miocardice sunt lezate, conținutul acestora, inclusiv enzimele cardiace, sunt eliberate în circulația sanguină. Prin determinarea valorii acestor enzime cardiace, medicul specialist poate determina gravitatea infarctului miocardic și poate determina cu aproximație momentul debutului infarctului miocardic.

Etiologia constituie cauza care influențează apariția bolii.

Examenul histopatologic (HP) reprezintă examinarea microscopică a unei probe de țesut din organul suspectat cu scopul obținerii diagnosticului de certitudine a leziunii suspecte: benignă sau malignă.

Excizia unei tumori/organ - intervenție chirurgicală prin care se secționează și se înlătură un țesut sau un organ bolnav.

Fișa UPU (UPU – Unitatea de Primiri Urgențe) este fișa de prezentare care se completează tuturor pacienților asistați în UPU.

Glanda pituitară (hipofiză) este o glandă endocrină (care secretă hormoni) cu funcții multiple, situată în partea anterioară a creierului și având o mare influență asupra celorlalte glande.

Hematomul reprezintă o colecție de sânge într-un organ sau într-un țesut, apărută ca urmare a unei hemoragii, având întotdeauna drept cauză un traumatism.

Hipertensiunea arterială reprezintă creșterea persistentă a valorilor tensiunii arteriale sistolice peste 140 mm Hg și/ sau a celei diastolice peste 90 mm Hg.

Hipertensiunea portală reprezintă creșterea presiunii în vasele de sânge (vene) care aduc sângele de la nivelul intestinului la ficat.

Imunosupresoare sunt medicamentele utilizate pentru inhibarea activității sistemului imunitar, în cazul bolilor autoimune.

Infarctul miocardic acut apare atunci când o parte din mușchiul inimii moare în lipsa sângelui oxigenat.

Insuficiența hepatică este deteriorarea severă a funcției ficatului. Poate să apară ca o consecință a oricărei boli hepatice, inclusiv hepatita virală, ciroză sau ca rezultat al afectării hepatice produsă de alcool sau medicamente.

Insuficiența cardiacă este incapacitatea inimii de a pompa suficient sânge pentru a acoperi necesitățile metabolice ale organismului.

Irigarea reprezintă circulația sângelui prin organism cu scopul de aport de oxigen și nutrienți.

Lupusul eritematos sistemic este o boală autoimună care afectează pielea și organele interne.

Markerii biochimici sunt acele variabile biologice evaluate ca indicatori ai unui proces biologic normal, patologic sau ca unui răspuns farmacologic la o intervenție terapeutică. Markerii diagnostici sunt utili în stabilirea diferenței între pacienții care prezintă sau nu o anumită patologie.

Melanom malign este o formă de cancer de piele cu punct de plecare în

melanocite, celule care produc pigmentul pielii, localizate adânc în epiderm sau în alunițele de suprafață.

Meningita reprezintă inflamarea meningelor (membranele care acoperă creierul și coloana vertebrală), fiind cauzată de o bacterie sau un virus.

Metaboliza (vb.). A transforma substanțe prin procesul de metabolism.

Metabolismul este procesul prin care organismul nostru consumă energia asigurată de alimente.

Necroza înseamnă distrugerea unei celule sau a unui țesut. Necroza poate apărea în urma întreruperii circulației sanguine, a unei infecții, a unei arsuri etc.

Obstrucția este oprirea bruscă a fluxului sângelui la nivelul arterei aortice, datorită unui tromb (cheag de sânge).

Parkinson este o boală degenerativă ce survine în urma distrugerii lente și continue a neuronilor, are o evoluție progresivă, iar semnele și simptomele se acumulează în timp.

PET-CT sau tomografia cu emisie de pozitroni este o investigație imagistică funcțională realizată prin două scanări independente, ale căror rezultate se procesează apoi computerizat într-o singură imagine: PET (Positron Emission Tomography) - folosită pentru pentru obținerea de date funcționale legate de metabolism și funcții celulare (cum ar fi fluxul de sânge, consumul de oxigen și glucoză) și CT (Computed Tomography) - folosită pentru obținerea de informații anatomice detaliate. PET-CT este folosită pentru diagnosticarea cancerului, a bolii

Alzheimer și Parkinson, în determinarea extinderii unui infarct miocardic, în detecția tumorii primare în cazul metastazelor cu punct de plecare nedeterminat etc.

Potențialele evocate reprezintă o metodă de studiere a activității electrice a căilor nervoase ale auzului, văzului și sensibilității corporale.

Proteine totale serice. Proteinele sunt componente importante ale mușchilor, enzimelor, hormonilor, anticorpilor, factorilor de coagulare, moleculelor transportoare. Majoritatea proteinelor sunt sintetizate de ficat. Ele se pot împărți în două categorii mari: albuminele și globulinele. Proteinele totale serice reprezintă suma tuturor proteinelor circulante și măsurarea valorii proteinelor totale este utilizată în diagnosticarea și tratarea unei serii de boli care implică ficatul, rinichiul sau măduva osoasă, precum și a altor tulburări metabolice sau nutriționale.

PSA (PSA = Antigen Specific Prostatic) este o componentă esențială a plasmei seminale, fiind considerat un marker important în depistarea cancerului de prostată. În mod obișnuit, PSA este prezent în sânge în concentrații reduse. În cazurile în care se produce alterarea structurii microscopice a prostatei (cancer, hipertrofie prostatică benignă, prostatita acută, biopsie prostatică) PSA va difuza și va ajunge în circulația generală, pe calea sistemului limfatic și capilar.

Puncția este o procedură medicală efectuată în scop diagnostic și uneori terapeutic folosită pentru recoltarea de

fragmente de țesuturi sau lichide din cavități anatomice, care pot fi ulterior folosite pentru examinarea microscopică în vederea stabilirii unui diagnostic de certitudine.

Rata de filtrare glomerulară reprezintă volumul de plasmă filtrat de rinichi într-un interval de timp. Cea mai mare parte a filtratului glomerular este reabsorbit, astfel că doar 1-2% din filtratul glomerular va forma urina finală. Rata de filtrare glomerulară este un marker cheie care indică boala renală cronică.

Rectul este partea terminală a colonului până la anus.

RMN sau rezonanța magnetică este metodă de explorare imagistică prin care se obțin imagini multiplane și secțiuni submilimetrice care permit o rată foarte mare de detecție a eventualelor leziuni din regiunea examinată.

Sclerodermia sau scleroza sistemică este boală autoimună cronică manifestată prin îngroșarea pielii și acumulare de țesut cicatrizant (fibroză) care produce daune organelor interne (inima și vasele sanguine, plămânii, stomacul și rinichii).

Scleroza multiplă reprezintă o afecțiune inflamatorie demielinizantă a sistemului nervos central. Termenul de "scleroză multiplă" se referă la mai multe zone de cicatrizare - scleroza propriu zisă, care rezultă din distrugerea tecii de mielină din jurul nervilor. Aceasta distrugere se numește demielinizare.

SIDA (sindromul imunodeficienței umane dobândite) reprezintă faza gravă și tardivă a infecției cu virusul imunodeficienței umane, stadiul final al

infecției cu HIV. În acest stadiu există o predispoziție ridicată la infecțiile oportuniste, datorită incapacității organismului de a face față agresiunilor bacteriene, virale și fungice: pneumocistoză (infecția plămânilor provocată de un microorganism, denumit pneumocystis carinii),

- sindrom wasting (pierderea involuntară a masei corporale, însoțită de febră și diaree),
- pneumonie bacterială recurentă (infecții repetate ale plămânilor),
- infecția cronică cu virus herpes simplex,
- candidoza esofagiană (este o boală infecțioasă a esofagului, cauzată de ciuperca Candida albicans),
- tuberculoza extrapulmonară (infecție bacteriană răspândită în alte părți ale corpului),
- histoplasmoza extrapulmonară (infecție cauzată de microorganismul numit Histoplasma capsulatum, criptococoza extrapulmonară (o infecție fungică cauzată de fungi care fac parte din genul Cryptococcus), sarcomul Kaposi (reprezintă un tip de cancer al țesuturilor moi - mușchi, tendoane, vase de sânge, țesut sinovial al articulațiilor - ale corpului care este corelat cu scăderea activității sistemului imunitar),
- encefalopatia (tulburări ale funcțiilor mentale și neuromotorii).

Simptomatologia clinică sugestivă reprezintă manifestările clinice (semne, indicii ale unei boli) care susțin un anumit diagnostic.

SPECT-CT sau tomografia cu emisie de fotoni individuali este o metodă imagistică funcțională, spre deosebire de

radiologie sau tomografie, care sunt tehnici anatomice. Tehnica SPECT folosește substanțe radiofarmaceutice legate de o substanță radioactivă ce emite un foton individual de tip gamma ce se distribuie în organe și ajută la obținerea unor imagini utile pentru evaluarea funcționării organelor, a fluxului sanguin, a sistemului osos etc.

Spirometria este o investigație cu ajutorul căreia se verifică dacă capacitatea respiratorie a unei persoane este afectată. Practic, se măsoară cantitatea de aer inspirată și expirată într-un anumit interval de timp.

Stenoza reprezintă o diminuare/îngustare patologică permanentă a unui canal sau orificiu organic.

Stentul este un mic dispozitiv metalic ce se poate introduce într-o arteră pentru a o menține deschisă.

Testul Babeș-Papanicolau este folosit în scopul identificării modificărilor celulare anormale de la nivelul colului uterin și pentru screeningul cancerului de col uterin.

Testul pentru HPV se face pentru a depista infecția cu HPV (HPV = Human Papilloma Virus) și pentru a determina tipul de HPV prezent. HPV este cauza modificărilor canceroase la nivelul colului uterin.

Testul Western Blot este un test de confirmare a infecției HIV.

Tratament radioterapeutic. Radioterapia este o metodă terapeutică cu acțiune loco-regională, care folosește radiațiile

ionizante pentru distrugerea celulelor tumorale maligne.

Tratament polichimioterapeutic.

Chimioterapia este un tip de tratament pentru cancer care folosește medicamente cu scopul de a distruge celulele canceroase. Acestea acționează la nivelul celulelor maligne care se divid și cresc rapid, încetinind sau oprind creșterea acestora.

Troponina reprezintă un complex format din trei proteine, care sunt prezente atât în mușchiul scheletic, cât și în mușchiul inimii. Ele sunt indicatori foarte sensibili și specifici ale leziunilor de la nivelul mușchiului cardiac-miocard.

Tumora este o masă anormală de țesut, rezultată ca urmare a unei înmulțiri excesive, necontrolate și ireversibile a celulelor.

Tumori benigne sunt tumorile care nu se pot răspândi, nu provoacă în mod normal complicații grave pentru sănătate, însă atunci când se dezvoltă exagerat, pot deteriora țesutul adiacent și organul din proximitate.

Tumori pre-maligne sau borderline sunt tumori care nu constituie cancer, dar au risc crescut de malignitate. La examenul microscopic se evidențiază existența unor atipii celulare, despre care anatomopatologul nu poate spune cu certitudine dacă este vorba de cancer sau nu.

Tumorile maligne sunt tumorile canceroase, care au capacitatea de a se răspândi în alte regiuni ale corpului (cel mai frecvent la nivelul oaselor, creierului,

ficatului și plămânilor) prin fluxul sanguin sau sistemul limfatic.

Stadializarea tumorilor maligne. Pentru stadializarea tumorilor solide există două sisteme:

- cel clasic care ia în considerare în special dimensiunea tumorii și împarte tumorile în stadii de la I la IV
- stadializarea TNM - mai modernă și mai complexă.

Stadializarea clasică:

- Stadiul I: cuprinde în general tumori de mici dimensiuni fără invazie și care în majoritatea cazurilor sunt perfect curabile cu prognostic favorabil.
- Stadiul II și III: cuprind tumori cu invazie locală a țesuturilor învecinate și a nodulilor limfatici, atitudinea terapeutică și prognosticul fiind diferit în funcție de timpul celulelor și a organului de proveniență.
- Stadiul IV: în acest stadiu sunt cuprinse în general tumorile inoperabile, cu metastaze și pronostic rezervat.

Din nefericire, s-a constatat tendința de recidivă a cancerelor la câteva luni și chiar ani după o intervenție chirurgicală care a extirpat complet tumora primară. Aceasta se datorează persistenței unor celule canceroase și dezvoltării ulterioare a unor tumori noi. Dacă tumora apare în aceeași arie a fostei tumori primare, vorbim despre recidivă, iar dacă tumorile apar la distanță de tumora primară

aceasta are denumirea de metastază. Aceste cazuri de recidivă și/sau metastază, sunt considerate stadiul IV.

TNM este un sistem ce permite aprecierea stadiului tumorii și a gradului de invaziune a organelor vecine și constă în definirea a trei componente:

T - evaluează extensia tumorii primare. Această componentă se apreciază pe o scală de la 0 la 4, în care T0 semnifică lipsa tumorii primare, iar T1-T4 prezența tumorii primare cu dimensiuni în creștere progresivă. În evaluare, poate apărea notația „Tis” care semnifică tumoră „in situ”. Ta - reprezintă cel mai slab grad de diferențiere a stadiului unei tumori. De exemplu, T1 este uneori divizat în T1a și T1b și exprimă o tumoră de dimensiuni mici, dezvoltată și limitată strict la organul în care apare. Stadiile Tis și T1 nu au manifestări clinice.

N - evaluează invazia tumorii în nodulii (ganglionii) limfatici regionali. Componenta se apreciază pe o scală de la 0 la 3, în care N0 semnifică că nici un ganglion regional nu este invadat, iar N1 - N3 semnifică prezența invaziei ganglionilor în număr din ce în ce mai mare.

M - evaluează prezența sau absența metastazelor, M0 indicând lipsa metastazelor, iar M1 prezența acestora.

VEMS este un indice spirografic și reprezintă fluxul (volumul) expirator maxim pe secundă.

